

LIV

- Gode svar på de sværeste spørgsmål
- Hvor fri er den fri abort?
- Glimt fra Årsmødet

KONSTRUKTIV DIALOG

Retten til Liv

MEMLESSKAB

Årskontingent:

Enlige kr. 125,-
Ægtepar kr. 200,-
Studerende og unge under 18 år kr. 75,-

Giro: +1-923-8417

Netbank Handelsbanken: 7625 1359220

Mobilepay: 9189 1416

REDAKTION

Søren Stidsen, Vibe Ryberg
og Ellen Højlund Wibe (redaktør)

Grafisk design: Graphic Care

Tryk: Øko-Tryk

Oplag: 2.000 stk.

ISSN: 1902-4967

SEKRETARIATET

Landssekretær

Ellen Højlund Wibe
Cedervej 1, Stjær,
8464 Galten
Tlf. 47 52 44 84
jegvilleve@rettentilliv.dk

ABORTLINIEN

Abortlinieleder

Karina Borch Andersen
Tlf. 91 89 04 83
karina@abortlinien.dk

Telefonrådgivning: 48 39 48 48

åben hver dag mellem kl. 19.00 og 22.30.
Brevkasse: www.abortlinien.dk/brevkasse
Mailrådgivning: post@abortlinien.dk
www.abortlinien.dk

KOMMUNIKATION/WEB

Kommunikationssekretær

Kerstin Hoffmann
Tlf. 25 77 67 57
web@rettentilliv.dk
www.rettentilliv.dk

ØKONOMI

Regnskabsfører

Bodil Kousgaard Fomsgaard
Oldagerparken 32
6900 Skjern
Tlf. 40 68 44 43
bodilfomsgaard@gmail.com

BESTYRELSE

Formand: Jens Vindum, administrationschef
Nikolaj Henriksen, projektleder
Hanne Kjærgård Rønn, jordemoder
Maria Jensen, sygeplejerske
Ketty Dahl, lærer og galleriejer
Elin Donskov, arkitekt
Birgitte Laursen, organisationsudvikler

LEDER

AKTION - RED ÉN MERE!

Kerstin Hoffmann, kommunikationssekretær

9. juni går Retten til Liv på gaden for at redde ufødte. Vi går for at redde en mere - og en til - og en til.

Vi går fra Nørrebro til Rådhuspladsen med lige så mange balloner, som der på et år bliver aborteret børn i København og på Frederiksberg. Vi vil synliggøre disse små medmennesker og appellere til københavnerne om at redde dem og deres mødre.

At få et barn er en social begivenhed, der ikke kun berører kvindens eget liv, men hele hendes netværk. Derfor appellerer vi til kæresten, studiekammeraten, naboen, socialrådgiveren - alle dem, der direkte eller indirekte har indflydelse på hendes valg. Red en mere!

Det, vi allerhelst vil, er at beskytte de ufødte ved lov. Beskytte deres liv med samme konsekvens som det fødte barn beskyttes. Men det ser sort ud lige nu. Vi har ikke befolkningen med os. På trods af en stigende bevidsthed om, at det er et lille menneskeliv, der er på spil i en abort, så fastholdes det hårdnakket, at retten til fri abort ikke kan gradbøjes, men at det alene er kvinden, der skal bestemme, om dette liv er vigtigt nok.

Mange kan alligevel godt se, at denne nedvurdering af det ufødte liv er blevet et billigt redskab i hænderne på dem, kvinden er afhængig af for at gennemføre graviditeten, og mange rystes over beretninger som den, der f.eks. bringes her i bladet om en ung pige, der bliver voldsomt presset af sin kommune for at få en abort.

Når en kvinde presses til abort af sin kæreste eller mand eller endnu værre: af kommunen, så udstilles den fri abort i al sin gru. Her kæmper en mor for sit barn. En mor, der ikke accepterer den fri aborts præmis, at det ufødte liv kan ofres, hvis omstændighederne er for brogede. En mor, der elsker sit barn og ønsker, at det skal leve, men som har brug for sine omgivers støtte. Det er disse mødre og deres børn, vi går på gaden for at støtte den 9. juni.

MEN vi går også gennem det indre København med 3.000 symbolske balloner for at appellere til vore medmenneskers samvittighed til forsvar for alle de ufødte, som ikke har andre til at slås for sig - om vi bare kunne redde én mere!

Vil du gå med?

IRLAND: FYRTÅRN DER LYSER FOR LIVET I EUROPA

– også efter 25. maj?

Af Norman MCalevey, socialrådgiver og frivillig pro life-medarbejder i Irland

Den 25. maj, på ”International Missing Children’s Day” (International Dag for Savnede Børn), afholdes der en folkeafstemning i Irland om enten at beholde eller ophæve den ret til livet for ufødte børn, vi som folk tidligere har vedtaget at indføre i vores forfatning.

Det er en lille, men højrøstet minoritet, der kræver dette ændret. Vores nuværende mindretalsregering har til gengæld for støtte fra uafhængige medlemmer af det irske parlament indvilget i at udskrive dette valg.

Vi skal som folk nu igen stemme om, hvorvidt vi ønsker, at vores kommende generationer skal have forfatningsmæssig anerkendelse og retlig beskyttelse af deres liv, eller om vi vil berøve dem denne anerkendelse og beskyttelse.

Vores folk har altid haft en intuitiv forståelse for, hvad der er rigtigt og forkert, men denne folkeafstemning har delt vores land og folk. Kravet om at ophæve retten til liv for ufødte børn har været støttet massivt fra udlandet, både økonomisk og politisk. En række individer og abortleverandører øjner en mulighed for at tjene penge på at afbryde ufødte liv i Irland.

Vores medier, som er medlemmer af den britiske ’National Union of Journalists’, der har abort som et fast punkt på deres dagsorden, har på skamløs vis presset på for

abort hos os hver dag i årevis. Det irske folk regner dem ikke længere for upartiske. Penge fra udlandet, der bruges til at presse på for abort i Irland, har oversvømmet vores land, og vores politiske ledere har ladet sig købe.

Men vi samler os imod dem. Vi er søgt ud på gaden. Vi har afholdt demonstrationer, hvor folk i titusindvis marcherede gennem vore gader. Vi har rustet os, så godt vi kan i erkendelse af, at hvis vi taber, er det ikke vores blod, der er spildt, men blodet af uskyldige. Vi er nu klar til denne kamp imod, hvad vi opfatter som et forræderi begået af vores politiske ledere i uskøn forening med medierne og internationale organisationer.

Vi håber og beder om sejr, så Irland fortsat må være et fyrtårn, der lyser for livet i Europa.

Oversat af Helge Hoffmann

Færøerne er for tiden også udsat for et voldsomt pres fra blandt andet danske politikere og abortlobbyister for at lempe deres abortlovgivning. De har fastholdt den danske lov på området fra 1956, hvor abort kun tillades i særlige tilfælde og efter samråd. I næste nummer ser vi nærmere på forholdene hos broderfolket.

-ehw

Josh Brahm om
abortdebatten i Danmark:

DEN ER IKKE AFGJORT ENDNU

Af Eskil Lyngsøe, journaliststuderende

Hvad får en amerikaner til at rejse den halve klode rundt for at tale med unge danskere om et specifikt spørgsmål, som mange af disse har det svært med? For Josh Brahm er det simple svar, at han har lyst til at hjælpe. Og at han blev inviteret – naturligvis.

34-årige Josh Brahm er præsident for Equal Rights Institute (ERI), en amerikansk organisation som oplærer abortmodstandere i at tænke klart, tale ærligt og argumentere overbevisende. Det var også det, han i weekenden den 20. til 22. april var kommet til Aarhus for.

Og det er slet ikke første gang, han er taget uden for USA's grænser for at udruste pro-lifere, men Josh Brahm synes, at situationen i netop Danmark er en hel del anderledes end andre steder.

"Jeg har meget sympati for danske abortmodstandere, fordi de er en lillebitte minoritet i samfundet. Derfor har I også brug for vores (ERI's) strategier i højere grad end mange andre," sagde han inden fredagens arrangement i Studenterhuset ved Aarhus Universitet.

"Jeg ved, at abortmodstandere i Danmark står over for nogle udfordringer, som er langt værre end dem, vi har i USA. I Danmark ser mange på det som et i forvejen afgjort emne og vil måske hellere tale om indvandring eller global opvarmning."

DIALOG SOM MÅL

Fredagens arrangement var slået op som en debat imellem aarhusianske ungdomspartier om abort under overskriften "Skal fostre have menneskerettigheder?" Fremmødet viste med slående kraft, at det er et spørgsmål, danske unge har

Dårlige pro-life-argumenter:

- Din mor valgte jo livet for dig
- Bibelen er pro-life
- Abort burde være ulovligt, fordi det skader økonomien/samfundet
- Abort burde være ulovligt, fordi det skader kvinder
- Tænk på alle de Beethoven'er, vi har slået ihjel på grund af abort

Dårlige pro-life-taktikker:

- Endeløse stridigheder om begreber
- At få "fostertunnelsyn" - dvs. at sammenligne alle ulykker og frygtelige hændelser med abort
- Ikke at anerkende hvor frygteligt voldtægt er

Forstå og besvar "Min krop, mit valg" Kropsrettigheds-argumenter:

- Kvindens krop er en suveræn zone, hvor kun hun bestemmer
 - Indvending: Der er problemer med dette synspunkt, fordi kun få mener, at det er i orden, hvis kvinden får foretaget en abort få uger før fødslen eller tager medicin for bevidst at skade barnet, der er en del af hendes krop.
- Retten til at afvise at blive mor og at lade et barn ændre morens liv for altid
 - Indvending: I samtykkende sex gør man noget, man ved, kan resultere i et barn – en skabning, du skylder at hjælpe.
- Lovlig ret til at afvise barnet i tilfælde af voldtægt
 - Indvending: Moren er de facto fostrets vogter. Hun er den eneste i universet, der kan hjælpe, give det mad og beskytte det, så det ikke dør.

svært ved – eller måske slet ikke lyst til – at debattere.

En enkelt politisk repræsentant havde taget plads i Studenterhuset, og han var tilmed den eneste i lokalet, der tilnærmelsesvist ville definere sig selv som pro-choice (for retten til at vælge abort).

I løbet af en times tid gennemgik Josh Brahm sine bedste argumenter for, hvorfor han mener, abort er forkert. Han fortalte om, hvor vigtigt det er, at begge parter i en debat går fordomsfrit til emnet, om at ræsonnere forlæns og ikke baglæns og om at tage spørgsmålet om graviditet efter voldtægt alvorligt.

Den sidste halve time kunne de i alt godt 20 fremmødte stille spørgsmål til amerikaneren, som har arbejdet professionelt med abortmodstand, siden han var 18 år. Der blev også plads til at snakke med dagens repræsentant fra partiet Retsforbundet.

Netop sådan en dialog var for dagens hovedperson et mål i sig selv.

"Målet er ikke at få folk til at ændre holdning, men at give dem noget at tænke over. Mange af dem synes, at abortmodstandere alle er nogle idioter, og det er vi ikke. Vi har nogle virkelig gode argumenter, og når de hører dem, kan de blive overraskede over, at der findes overbevisende, filosofisk interessante pro-life-argumenter. Debatten er ikke afgjort endnu," sagde Josh Brahm.

GODE SVAR PÅ DE SVÆRESTE SPØRGSMÅL

Af Eskil Lyngsøe

Det var noget af et tilbud. Gratis mad, gratis kaffe, gratis kage – og ikke mindst: Gratis argumenter, der kunne klæde dig på til at tage snakken om abort.

Det tilbud havde mere end 40 fortrinsvis unge taget imod på en solbeskinnet lørdag i april.

I løbet af hele dagen lyttede de og stillede spørgsmål til Josh Brahm. Amerikaneren har i næsten halvdelen af sit 34-årige liv arbejdet med abortspørgsmålet, og denne lørdag udøede han af sin viden og erfaring for at udruste tilhørerne til at tænke klart, tale ærligt og argumentere overbevisende om abortspørgsmålet.

Netop det er er noget, mange danske abortmodstandere har brug for, mener en af dem, der stod bag konferencen, Søren Aalbæk Rønn:

"Jeg møder mange, som er imod fri abort, men som ikke har nogen

argumenter. Hvis du ikke har andre argumenter, end at du er kristen, så vil du aldrig tage emnet op med dine venner på studiet eller dele noget om det på Facebook," siger han.

Som dagen skred frem, bevægede den amerikanske taler sig længere og længere op af den filosofiske abstraktionsstige. Han fortalte om, hvad han så som dårlige pro-life-argumenter og -taktikker. Han fortalte også om det, han mener er det allermest overbevisende argument i en debat om abort: Argumentet om ligeret.

Sidst, men ikke mindst, kom han også ind på spørgsmålet om, kvindens ret til at gøre som hun vil med sin krop – og hvad så i forbindelse med voldtægt?

Alt sammen blev det leveret med smil, jokes og overskud, og til at afslutte eftermiddagens officielle program sagde Josh Brahm, at vi må huske, at abortmodstanderne altså har gode svar på de allersværeste spørgsmål.

HVAD FIK DELTAGERNE UD AF KONFERENCEN?

Trine Noer, 27 år, bor i Billund, læser til reservedelssælger

▪ HVAD FIK DU MED FRA I DAG?

"Helt sikker noget med tilgangen til at tale om abort. Jeg kunne godt lide temaet "Kærlig og kompromisløs" - at kunne tale om abort på den måde. Og så var det vildt fedt at få nogle videnskabelige argumenter for, hvorfor abort er forkert, for debatterne kan nemlig tit ende med enten mudderkastning eller en relativistisk tilgang, man ikke kan komme videre fra."

▪ HVAD UDFORDREDE DIG?

"Ikke rigtig noget. Mange af tingene havde jeg hørt før"

Steffen Birkmose, 28 år, bor i Odense, har studeret Kultur og Formidling

▪ HVAD FIK DU MED FRA I DAG?

"Det er ikke en debat, jeg har taget så tit, men jeg fik flere gode argumenter med i rygsækken i dag.

Jeg hørte mange argumenter, som jeg ikke har hørt før. For eksempel det argument, som var en historie om en kvinde, der var blevet kidnappet og placeres i et hus, hun ikke kan komme ud af i ni måneder, sammen med en baby, som ikke er hendes egen, men som hun er tvunget til at passe på.

Hun har et ansvar for at tage vare på barnet og på ikke at slå det ihjel. Det synes jeg var et udmærket argument."

▪ HVAD UDFORDREDE DIG?

"Det er svært at diskutere relativisme, og jeg synes hurtigt, at man forfalder til relativisme, hvis man tager Gud ud af ligningen. Mit problem er, at jeg godt kan se logikken i relativisme, hvis man ikke har Gud. Josh synes, at relativisme er dumt, men det er jeg ikke helt enig med ham i. Specielt i Danmark tror jeg, at man gør sig selv en bjørnetjeneste, hvis man ikke kan gå ind i den relativistiske argumentation."

Ingeborg Wagner Olsen, 34 år, bor i Aarhus, bliver færdiguddannet lærer til sommer

▪ HVAD FIK DU MED FRA I DAG?

"Det var særligt godt, at han fortalte, hvordan argumenter kan udfordres - også selvom du synes, at de, der er for muligheden for at få abort, har nogle vanvittigt gode argumenter, og at vores nogle gange kan virke hullede. Til det gav han nogle fantastiske modsvar. Især det med de rettigheder, barnet har, synes jeg var virkelig godt."

▪ HVAD UDFORDREDE DIG?

"Jeg udfordres stadigvæk af relativismen - at vi i Danmark lever i en kultur, som siger, at 'hvis noget er rigtigt for dig, så er det fint for dig, men jeg har noget andet, der er rigtigt for mig'. Og i forlængelse af det synes jeg stadig, at det kan være svært at argumentere for, at en kvinde ikke har lov til at handle, hvis hun ufrivilligt bliver gravid. Jeg kan godt følge, at nogle måske føler, at de er nødt til at få foretaget en abort. Selvom argumenterne er supergode, synes jeg, at vi står tilbage med, at det jo i sidste ende er kvindens valg, og det kan godt udfordre mig."

Det mest overbevisende pro-life-argument: Ligerets-argumentet

- Har vi lige ret til livet?
- Synes du, at det betyder, at vi har noget til fælles?
- Hvad er det, vi har til fælles?
- Medfører denne forklaring ligeret for voksne?
- Medfører denne forklaring ligeret for spædbørn?
- Medfører denne forklaring ligeret for dyr?

HVOR FRI ER DEN FRI ABORT?

EN GRAVID UNG PIGES KAMP FOR RETTEN TIL AT BEHOLDE SIT BARN

Af Ellen Højlund Wibe, landssekretær

Jeg hørte første gang om Marias kamp for det barn, hun ventede, via hendes bedstefar, som henvendte sig til Retten til Liv for at få luft for sin frustration over 'systemet' og få gode råd til at takle situationen. Her følger Marias beskrivelse af forløbet, suppleret af hendes mor, som også har været - og stadig er - en vigtig støtte for hende.

Maria gik på efterskole i 9. klasse, da hun fandt ud af, at hun var gravid. 16 år og en far til barnet, der ikke ønskede at tage sit ansvar på sig, men forlangte en abort - det var ikke en drømmesituation. Ikke desto mindre var der ikke på noget tidspunkt skyggen af tvivl hos hende om, at hun ville beholde barnet.

REAKTIONER FRA OMGIVELSERNE

På den kristne efterskole bakkede forstanderparret hende op i ønsket om at beholde barnet, også overfor (eks)kærestens fars krav om abort. Fra de andre elevers side oplevede hun også - da først snakken havde lagt sig - en stor respekt for beslutningen om at beholde barnet.

8 uger henne var hun til det første lægebesøg. Lægen havde klart forventet et andet svar, på forespørgslen om hun ønskede at beholde barnet. Han sørgede for indkaldelse til en scanning senere.

Skærmen blev drejet væk i forbindelse med scanningen. Bagefter oplevede hun et ubehageligt "angreb" fra de to tilstedeværende sygeplejersker: 'En pige med hendes baggrund kunne ikke tillade sig at sætte et barn i verden; det ville blive en belastning for kommunen. Hun var alt for ung som mor, og konkluderende lød det: 'Hvis ikke du får en abort, vil lægerne fjerne barnet med det samme efter fødslen!' En volontør fra skolen var fulgt med hende til undersøgelsen, men at ikke Marias mor deltog (hun var forhindret) blev brugt mod hende som udtryk for et dårligt netværk.

En socialrådgiver kaldte nu ind til et møde, og hun fik den samme smøre: 'Du ødelægger din ungdom, hvis du ikke får

en abort'. Et smil på Marias læbe undervejs blev udlagt som umodenhed. Marias mor gjorde opmærksom på risikoen for postabortsyndrom (alvorlige psykiske følger af abort), men dette blev afvist.

ABORT ELLER TVANGSFJERNELSE

Efterfølgende lavede socialrådgiveren og sygeplejersken en indberetning, som blev sendt til Marias hjemkommune, Billund. Her blev hun indkaldt til møde, hvor endnu en socialrådgiver fra anbringelsesteamet gav hende klar besked: Enten abort eller tvangsfjernelse. Marias spørgsmål om muligheden for en prøvetid blev affejet. En svær periode i Marias liv 3-4 år tidligere, i forbindelse med forældrenes skilsmisse, blev brugt imod hende. Socialrådgiveren forholdt sig også negativt til de fysiske rammer i hendes hjem - uden at have været der eller i øvrigt hørt det negativt omtalt!

BEHOV FOR UVILDIGE FAGPERSONER

Efter dette møde hyrede Marias mor og Maria en uvildig socialrådgiver og en sundhedsplejerske, som kom hjem til dem. Sundhedsplejersken udfærdigede en rapport til kommunen, hvor både udfordringer, men også ressourcer blev fremhævet. Det sidste blev der efterfølgende set helt bort fra. Den uvildige socialrådgiver sad efterfølgende med til møder med kommunen og klædte Maria og hendes mor på til møderne.

Hun kom til et nyt møde med en læge og en socialrådgiver, hvor hun igen blev presset til abort - og de ville meget gerne ordne det for hende her og nu. Hun oplevede det som forsøg på tvangsabort.

MISVISENDE PSYKOLOGTEST

Kommunen hyrede en psykolog, som skulle undersøge Marias forældrekompetence med henblik på tvangsfjernelse - kunne psykologen oplyse Maria om. I samtalen gav

psykologen udtryk for, at han ikke kunne se, at Maria skulle være uegnet til opgaven som mor. Men i den efterfølgende rapport var der helt andre toner, og det var svært at genkende deres samtale i den; mange af oplysningerne var misvisende. Konklusionen var nu, at barnet burde tvangsfjernes. Den uvildige socialrådgiver var ikke i tvivl om, at rapporten var blevet tilrettet kommunens ønsker. Måske kunne det hænge sammen med, at en psykolog normalt indkasserer op mod 50.000 kr.

for en sådan rapport, lød det efterfølgende fra en uvildig advokat.

Afdelingslederen i familieafdelingen i Billund Kommune fortæller på forespørgsel fra Retten til Liv, at den normale procedure omkring spørgsmålet om tvangsfjernelse vil være, at forholdene i hjemmet undersøges, og der laves en børne-faglig undersøgelse – efter tilsagn fra den involverede part. Afdelingslederen er ikke i stand til at udtale sig om den konkrete sag og om,

hvorvidt man levede op til de generelle bestemmelser. Alt taler for, at man ikke gjorde.

KOMMUNENS AFGØRELSE

Så sent som den 6. december faldt den endelige afgørelse: Barnet skulle fjernes 6 timer efter fødslen; Maria blev vurderet at være til skade for sit barn. Barnets far skulle have forældremyndigheden, selvom hverken han eller hans familie havde utrykt ønske om det, og kommunen ikke kunne gøre nærmere rede for, hvordan Maria ville være til skade for barnet.

Maria fortæller om sine følelser i forbindelse med afgørelsen: "Jeg havde en indre ro – som jeg også havde haft det meste af tiden: det ville ikke komme til at ske."

ET RÅD MED STORE KONSEKVENSER

Alligevel måtte der handles på afgørelsen, og de tog kontakt til en uvildig advokat, som den uvildige socialrådgiver også tidligere havde haft kontakt med omkring forløbet. Samtidig fik Maria midt i december lavet en undersøgelse hos en ny, førende psykolog indenfor området, og denne kunne fortælle, at der var anvendt nogle forkerte tests på Maria; de nye tests kom frem til et radikalt anderledes resultat.

Advokaten var ikke i tvivl om sit råd: Maria skulle ud af den pågældende kommune, hvis hun skulle vinde sagen. Kommunen havde dårligt ry på sig i sådanne sager.

NY KOMMUNE OMSTØDER TIDLIGERE AFGØRELSE

I løbet af kort tid fandt den efterhånden højgravide Maria selv en lejlighed i en ny kommune (Middelfart), og dagen efter, at hun og moren var flyttet ind, tog hun selv kontakt til den ny kommune. Her havde kommunen allerede modtaget indberetningen fra den forrige kommune, og i første omgang valgte de at fæste lid til indholdet. Men de indvilligede i at læse alle papirerne igennem, inklusiv de positive papirer, som den tidligere kommune havde undladt at tage med i afgørelsen.

Et par dage senere fik hun en melding om, at Middelfart Kommune ikke troede, at afgørelsen fra den tidligere kommune ville holde for Børne- og Ungeudvalget. Deres konklusion var klar: Maria skulle beholde sit barn. Og oven i det fik hun 2 biografbilletter og gavekort på 200 kr. til Fætter BR med meldingen, at hun og moren havde været så meget hårdt igennem, så nu skulle de have det lidt godt.

Advokat Martin Olsgaard udtaler til Retten til Liv, at det forekommer, at den ene kommune kræver tvangsfjernelse af barnet ved fødslen, mens en anden kommune kan komme frem til et helt andet resultat. På spørgsmålet om muligheden for at gøre indsigelser mod formandsafgørelsen om tvangsfjernelse fra fødslen eller afprøve sin forældre-egnethed i en periode efter fødslen, svarer han, at normal procedure vil være, at man først efterfølgende (efter tvangsfjernelsen ved fødslen er effektueret) kan indgive sin klage. Og det er en proces, som kan trække ud i flere måneder, inden Ankestyrelsen og/eller domstolene har behandlet sagen, så barnet har i den mellemliggende tid sandsynligvis knyttet sig til en anden voksen-kontakt. Den eneste mulighed for klage inden fødslen er at klage til Psykolognævnet over kommunens psykolograpport, men også dette er en langsommelig proces. Marias valg var med andre ord den sikre (og billigste) løsning: at flytte til en anden kommune.

DET LYKKELIGE RESULTAT

En sund knægt kom til verden den 17. januar på Kolding Sygehus. Fødslen forløb normalt, og personalet omkring fødslen var positive og søde. Maria blev tilknyttet Familiehuset, hvor der er god støtte og hjælp at få fra det tilknyttede team af sundhedspersonale.

Efter at have siddet i et par timer i min stue og talt med Maria og lille Vincent på et par måneder samt Marias mor, er jeg ikke i tvivl: Maria er en ligeså omsorgsfuld og kompetent mor, som flertallet af mødre er. Dertil kommer, at hun er heldig med et godt netværk omkring sig fra sine nærmeste.

Når barselsperioden er omme, har hun planer om HF og derefter en uddannelse.

ÅRSMØDET - I GLIMT

Af gymnasielærer Anders Sune Hansen

ly og læ af Fredericias ældede volde ligger det gamle IM-missionshus, og det var her, Retten til Liv afholdt årsmøde i kolde marts, hvor en pænt stor flok på ca. 80 mennesker var mødt op.

Formand Jens Vindum spurgte i sin beretning, hvorfor mor og barn ikke er ligestillede i dansk abortlovgivning. Og han mindede os om, at hvis ikke vi støtter det ufødte barn, er der ingen, der gør det. Endvidere nævnte han, at Retten til Liv fastholder målsætningen om at have en omsorgsdel og en kampdel. Fokus for fremtiden er, at Abortlinien skal blive mere synlig samt at arbejde på at få medlemstallet op. Jens Vindum påpegede, at økonomien p.t. er den største hindring for udvikling af arbejdet i Retten til Liv. Kontingentsatsen fastholdes dog.

Landssekretær Ellen Højlund Wibe kunne bl.a. berette, at Retten til Liv flere gange i årets løb har været inviteret til møde i lokalafdelinger for Venstres Ungdom og Radikal Ungdom. Meget tydede på, at det var første gang, disse unge blev præsenteret for argumenter imod fri abort. Hun konkluderer, at det står svagt til med etisk tænkning blandt de unge politiske spirer, men at det er glædeligt, at de er villige til at lytte.

Kommunikationssekretær Kerstin Hoffmann fortalte bl.a. om et online-kursus - Equipped for Life - der hjælper abortmodstanderen til at argumentere for sagen. Hun kunne også fortælle, hvordan der, som en opfølgning på klistermærkeaktionen, dagen efter havde været gode samtaler med folk på

gaden, og om hvordan debatten på Facebook i samme forbindelse havde udviklet sig, så nogle af de meget vrede abortilhængere havde kommet til større forståelse af problemet med den frie abort.

Leder af Abortlinien, Karina Borch Andersen, informerede bl.a. om en ny chatrådgivning, som man oplever som lovende og værdifuld. Hun nævnte også det kommende projekt Kostbar(n), hvis målsætning beskrives som: "Diakoni målrettet vordende mødre og nybagte forældre og deres børn".

Som tovholder for Aktionsudvalget fortalte Kristoffer Dahl bl.a., at man har gode erfaringer med at snakke om abort med folk på gaden (efter klistermærkekampagnen). Endvidere præsenterede han Retten til Livs næste aktion - *red én mere*.

FORNYELSE I BESTYRELSEN

Fungerende formand, Jens Vindum, blev ved bestyrelsens efterfølgende møde valgt til formand og Nikolaj Høllsberg Sejer Hendriksen, der genopstillede ved årsmødet, blev valgt som næstformand.

Endvidere blev følgende nye valgt ind i bestyrelsen: organisationsudvikler Birgitte Laursen, arkitekt Elin Donskov samt galleriejer og tidligere lærer Ketty Dahl. Tidligere formand Per Damgaard Pedersen trådte officielt ud af bestyrelsen, og både han samt Anders Ryttersgaard Rønn, der ligeledes trådte ud af bestyrelsen, fik stor tak for deres indsats. Jakob Carl Christensen udtrådte tidligere på året.

SNILDE SLANGER OG PROVOKERENDE PROFETER

Referat af foredraget på årsmødet med Manuel Vigilius, kommunikationschef i COWI

Af Vibe Ryberg, læge

Abortsagen virker i den grad som en tabt sag. Børns værdi afhænger af, om de er ønsket, og debatten bliver ikke hjulpet af Donald Trumps indlæg. Det virker, som om Retten til Liv er Don Quijote, der kæmper mod vindmøller.

SANDHEDEN FÅR MAGT

Men intet er umuligt! Gud ændrede verden med få disciple. Det er det samme i dag. Historien giver mange eksempler på, at holdninger kan ændres, og at intet er stationært. På under 20 år har holdningen til rygning ændret sig drastisk, så røg ikke længere er socialt accepteret. Forholdet til bøsser og lesbiske har også ændret sig på 10 år. Ingen troede på, at Sovjetunionen kunne falde. Ligesom det lykkedes at vågne op fra kommunismens onde drøm i Rusland, kan det også lade sig gøre for os og vores folk at vågne op. Sandheden får magten, fordi det er svært at skjule den.

MEN HVORDAN?

Det er muligt. Skam få den, der siger, at det er håbløst eller umuligt. Skam få den, der ser passivt til eller spreder mismod. Men hvordan skal vi gribe det an? Hvordan kommunikerer vi mest effektivt om det, der ligger os på sinde? Der er 7 strategier, som kan hjælpe os i mødet med folk med andre holdninger.

1. TÆND ET LYS

I stedet for at forbande mørket, må vi tænde et lys. For hvis man kun kan sige, hvad der er dårligt og ikke, hvad der skal i stedet, er det svært at gå ind for. Vi må vise, hvad vi går ind for, hvad der er vores passion. Tit hører folk kun vores "nej" i stedet for det store "ja" til livet.

2. TÆNK TAKTISK

Jesus sagde til sine disciple, de skulle være snilde som slanger; de skulle være udspekulerede. Her taler han om, hvordan man forholder sig til folk uden for menigheden. Det handler om at finde folk der, hvor de er, som Kierkegaard bemærker. Hoseas skulle fx gifte sig med en skøge for at redde Israel. Til folk i menigheden skal man snarere være en provokerende profet, som påpeger fejl. På den måde vækker man det til live, som sov.

3. MEDGÅ FOR AT MODGÅ

I samtalen med en ven, som du gerne vil overbevise, må du tage udgangspunkt i de steder, hvor I er enige. Brug fællesmængden af ting, I begge går ind for. Paulus tog fx i talen på Areopagos udgangspunkt i grækernes autoriteter. Man starter med at lytte, og ikke kun med ørerne, også med hjertet. I dagens Danmark kunne man måske tage udgangspunkt i Sigurd Barrets sang "alle har ret til at leve" eller Moder Teresas tale for ufødte børn, da hun vandt Nobels fredspris.

4. ÉN TIL ÉN

Kirken ændrede verden ved at overbevise én person ad gangen. Det handler om at opbygge relationer og bruge dem. Man kan begynde med dem, der er nærmest. Hvis folks skal overbevises, sker det først og fremmest gennem relationer.

5. TAL OP, IKKE NED

Intet er så dræbende for kommunikation som at tale det, man ikke bryder sig om, ned. Hvis man i stedet taler positivt om det, man går ind for, er det langt mere effektivt.

6. VÆK SPØRGSMÅL

Når børnene sover på bagsædet af bilen, går turen uden problemer. Men når de vågner, forstyrrer de nemt turen. Sådan er det også med tvivlen. Så længe den sover, er der stille, men vækkes den, kan kursen ændres. Vi kan vække tvivlen med vores spørgsmål.

7. GØR DET ENKELT

Man kan fx prikke til folk ved at spørge dem om, hvornår et menneske bliver til et menneske og hvorfor. Eller spørg: "Hvis du troede, at et barn inde i sin mors mave var et menneske, hvordan ville du så forholde dig til abort?". Det er ikke altid, de lange filosofiske argumenter overbeviser mere.

TILBAGE TIL 50'ERNE?

Tiden går, den går kun fremad og aldrig tilbage. Det handler aldrig om at stoppe tiden. Men vi er aktive deltagere i den tid, vi er i, og vi kan flytte udviklingen. I Dunkirk var det enkeltpersoner, der i 1940 reddede de allieredes hær, der var fanget i Frankrig. På samme måde kan vi flytte udviklingen ved at overbevise mennesker, én for én. Som snilde slanger og provokerende profeter kommer vi langt.

KLÆDT PÅ TIL AT KOMME UD MED BUDSKABET PÅ DE SOCIALE MEDIER

Af Randi Fuglsang Thise, stud. mag.

Aftenen inden årsmødet var de unge, vanen tro, samlet under temaet: Hvordan forsvarer vi de ufødte på de sociale medier? Denne gang var det Børkop Højskole, der leverede rammerne, og journaliststuderende Kathrine Vigilius og Retten til Livs kommunikationsmedarbejder Kerstin ledte os igennem aftenen med det spændende emne.

Kathrine, som ikke havde mulighed for at være fysisk til stede, havde lavet et gennemarbejdet videooplæg, som blev vist i stedet. I dette tog hun udgangspunkt i sine egne Facebook-opslag. Hun lavede en liste med *do's* and *don't's* og fif til et godt opslag, som vil kunne give en masse likes.

Noget af det, jeg særligt bed mærke i,

var hele tankegangen om en Facebook-opdatering. Ofte er det let at dele en artikel, som man bare synes, siger det hele! Men det er kun dem, der allerede er interesseret, der går ind og læser en artikel, du linker til. Det, der derimod virker, er billeder fra dit eget liv, og at du laver en personlig vinkel på historien. Så hvor i din hverdag ser du liv, der er værd at kæmpe for eller mennesker, der har vist mod i svære situationer? Du kunne også tage udgangspunkt i aktuelle debatter i samfundet. Hvilke dilemmaer har de samme argumenter som abortsagen, eller hvilke er totalt irrationelle?

Til slut i workshoppen sad vi i grupper og skulle selv prøve at lave et Facebook opslag. Her tog en af

grupperne udgangspunkt i omskæringsdebatten, hvor der for nylig er stillet et Borgerforslag om en aldersgrænse på minimum 18 år. Argumenterne der er, at drenge selv skal bestemme over deres krop, og at det er et overgreb. Her passede argumenterne også ret godt ind i abortdebatten: at børn selv skal bestemme over deres krop, og at det er et overgreb. Så det blev foreslået, at abortgrænsen skulle rykkes til 18 år, for det er først der, man selv kan tage stilling. Humor kan også være en strategi på de sociale medier!

Det blev en god og indholdsrig aften, og jeg håber på flere af den slags i Retten til Liv-regi.

AKTION – RED ÉN MERE!

DER ER BRUG FOR DIG

9. juni går vi på gaden i København. Der er brug for *din* hjælp.

Prioriter at deltage i optøget. Jo flere vi er, jo større gennemslagskraft får vores budskab. Det er ikke kun en aktion for københavnere!

Tag nogen med. Der er brug for, at du fortæller om aktionen i dit netværk og opfordrer folk til at deltage. Del 'begivenheden' på Facebook med alle dine venner, der har hjerte for de ufødte. Vi går med et alvorligt budskab, men det er en festlig og familievenlig dag.

Arranger fælleskørsel. Fyld bilen med familie og venner. På hjemmesiden og på Facebook vil der være mulighed for at byde ind med ekstra pladser i bilen, hvis den ikke allerede er fyldt op. Eller at spørge til muligheden for at få et lift fra dit område. Kontakt evt. landssekretæren omkring dette.

Vær med til at fylde balloner. Kl. 9 lørdag morgen skal 3.000 balloner fyldes med helium! Vi har brug for 24 mand til at bemande heliummaskinerne, binde knuder osv. Er der en gruppe friske (unge) mennesker, der melder sig? Og hvorfor ikke gøre det sammen med dem, du i forvejen hænger ud med?! Der bliver lidt forfriskning undervejs. Også her er der tilmeldingsmulighed både via hjemmesiden og Facebook.

Bed for aktionen. Bed om at mennesker må gribe budskabet, at ufødte må redde livet og kvinder må blive favnet i deres moderskab. Bed også for den flok unge, der efter aktionen går på Strøget for at tale med folk om abort på tomands-hånd.

HELT KONKRET...

- Kl. 13 mødes vi i Kingos Kirke på Nørrebro, Bragesgade 35
Efter en kort andagt og introduktion af formålet med marchen fordeles balloner og de bannere, der tydeligt signalerer det budskab, vi går med.
- Kl. 13.30 er der afgang fra Kingos Kirke. Vi følger en rute, der går over Strøget og lander på Rådhuspladsen, i alt 4,4 km. Vi giver os god tid og regner med at ankomme kl. 15. Her er der allerede opstillet en pavillon, og et band spiller, mens folk samles på pladsen.
- Kl. 15.15 vil sognepræst Henrik Højlund holde en kort tale om baggrunden for vores ærinde, og derefter følger en kort proklamation ved en fra Retten til Liv.
- Efter dette klippes snoren over til ballonerne, og de stiger mod himlen i stilhed. Der vil være mulighed for at samtale med folk, der ser på, mens musikken fortsætter frem til 15.45. Herefter ryddes der op.
- Kl. 16.00 og frem til 17.30 vil unge fra Retten til Liv lave gadedialog på Strøget. Folk får på den måde også mulighed for at spørge ind til eller give deres respons på aktionen.

N.B. Der anvendes miljøvenlige balloner, som nedbrydes i naturen på linie med et egeblad. Læs evt. mere på hjemmesiden.

-ehw

" DERFOR ER JEG PRO LIFE

"Jeg har i grunden altid tænkt om gravide, at de bar på et menneske. Det har aldrig et øjeblik forekommet mig, at der endnu ikke er nogen derinde bag det udspilede maveskind. Jeg har tværtimod været spændt på, hvem der lå derinde.

Jeg mener, at vi har et ansvar for vore medmennesker. Voksne som børn. Og, som den profilerede ateist Christopher Hitchens sagde, så må vi, såfremt vi kan tale om fødte børn, også kunne tale om ufødte børn. Som sådan er de ufødte børn mine medmennesker, hvis liv bør behandles med samme vægt og respekt som alle andre menneskers. Længere er den i grunden ikke."

*Christian Rasmussen
generalsekretær i Kristeligt Forbund for Studerende*